

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра фінансів та банківської справи**

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності»
на 2020 - 2021 навчальний рік**

курс та семестр вивчення: 4 курс, 8 семестр
освітня програма «Фінанси і кредит»

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

ступінь вищої освіти Бакалавр
бакалавр, магістр, доктор філософії

прізвище, ім'я та по-батькові НПП, який веде дану дисципліну, науковий ступінь і вчене звання, посада Прасолова Світлана Павлівна, к.е.н, доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи

контактний телефон, (0532) 50-91-71

електронна адреса (або персональний сайт) prasolova.s.p@gmail.com

Дні занять: розклад навчальних занять за посиланням: <http://schedule.puet.edu.ua/>

Консультації: <http://www.fin.puet.edu.ua/>

Сторінка дистанційного курсу: <https://el.puet.edu.ua/>

Опис навчальної дисципліни

Мета	Формування у студентів системи спеціальних знань з основ аналізу банківської діяльності та практичних навичок із проведення аналізу окремих банківських операцій та фінансового стану банку, набуття вмінь з підготовки та використання одержаної інформації для оптимізації структури активів і пасивів з метою одержання прибутку за прийняттого рівня ризиків та обґрунтування управлінських рішень у банківській справі.
Тривалість	<i>6 кредитів ЄКТС / 180 годин (лекції 18 год., практичні заняття 54 год., самостійна робота 108 год.)</i>
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: усне й письмове опитування, тестування, розв'язання комплексу практичних задач і проблемних ситуацій, економічні диктанти та розв'язання задач, виконання завдань самостійної роботи: розрахунково-

	аналітичних завдань, захисту реферативно-розрахункових робіт, виконання поточної модульної роботи (один модуль). Підсумковий контроль: ПМК (залік)
Базові знання	Для вивчення даної дисципліни необхідні такі базові знання : законодавчої та нормативної бази, що регламентує банківську діяльність; основних характерних рис сучасної банківської системи України, цілей, функцій та принципів функціонування її окремих ланок; економічного змісту та механізмів здійснення базових банківських операцій та надання банківських послуг; економічного змісту нормативів банківської діяльності; порядку здійснення регулювання, нагляду та контролю банківської діяльності; основ використання фінансових методів та важелів у системі фінансової безпеки банків, а також стану, проблем та перспектив розвитку банківської системи України і банківського бізнесу у світі; уміти : орієнтуватися в законодавчо-нормативних актах, що регулюють банківську діяльність; характеризувати банківську систему, діючи в ринкових умовах; здійснювати фінансові розрахунки за основними операціями банку; застосовувати економічні нормативи для оцінки стану банку; розрізняти поняття «банківське регулювання», «банківський нагляд», «банківський контроль»; здійснювати фінансовий моніторинг у банку; пояснити механізм дії та основні етапи забезпечення фінансової безпеки банків.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища
ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем	ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

(державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси
<p>ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.</p> <p>ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.</p>	<p>ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.</p> <p>СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції)	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні і практичні основи аналізу операцій банку (базовий рівень)		
1. Теоретичні основи аналізу банківської діяльності	1. Відвідування лекції 2. Активна робота на двох практичних заняттях 3. Розв'язання тестів за темою	Опрацювання матеріалу винесеного на самостійне вивчення (виконання домашнього завдання до практичного заняття)
2. Основи аналізу власного капіталу та зобов'язань банку	1. Відвідування лекції 2. Активна робота на трьох практичних заняттях 3. Розв'язання контрольних аналітичних завдань та тестів за темою	1. Опрацювання матеріалу винесеного на самостійне вивчення (виконання домашнього завдання до практичного заняття) 2. Виконання та захист індивідуального розрахунково-аналітичного завдання за темою

Назва теми (лекції)	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
3. Особливості аналізу активів та основних активних операцій банку	1. Відвідування лекції 2. Активна робота на трьох практичних заняттях 3. Розв'язання тестів за темою і контрольних аналітичних завдань	1.Опрацювання матеріалу винесеного на самостійне вивчення (виконання домашнього завдання до практичного заняття) 2. Виконання та захист індивідуального розрахунково-аналітичного завдання за темою
4. Аналіз валютних операцій банку та банківських послуг	1. Відвідування лекції 2. Активна робота на трьох практичних заняттях 3. Розв'язання контрольних аналітичних завдань та тестів за темою 4. Виконання поточної модульної роботи (за 1 модулем)	1. Опрацювання матеріалу винесеного на самостійне вивчення (виконання домашнього завдання до практичного заняття) 2. Виконання та захист індивідуального розрахунково-аналітичного завдання за темою
Модуль 2. Особливості аналізу фінансових результатів, банківських ризиків та фінансового стану банку (поглиблений рівень)		
5. Аналіз доходів і витрат банку	1. Відвідування лекції 2. Активна робота на трьох практичних заняттях 3. Розв'язання контрольних аналітичних завдань та тестів за темою	1.Опрацювання матеріалу винесеного на самостійне вивчення (виконання домашнього завдання до практичного заняття) 2.Виконання та захист індивідуального розрахунково-аналітичного завдання за темою
6. Аналіз прибутку і рентабельності банку	1. Відвідування лекції 2. Активна робота на трьох практичних заняттях 3. Розв'язання контрольних аналітичних завдань та тестів за темою	1.Опрацювання матеріалу винесеного на самостійне вивчення (виконання домашнього завдання до практичного заняття) 2.Виконання та захист індивідуального розрахунково-аналітичного завдання за темою
7. Аналіз банківських ризиків	1. Відвідування лекції 2. Активна робота на чотирьох практичних заняттях 3. Розв'язання тестів за темою і контрольних аналітичних завдань	1.Опрацювання матеріалу винесеного на самостійне вивчення (виконання домашнього завдання до практичного заняття) 2.Виконання та захист індивідуального розрахунково-аналітичного завдання за темою

Назва теми (лекції)	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
8. Аналіз ліквідності банку	1. Відвідування лекції 2. Активна робота на трьох практичних заняттях 3. Розв'язання тестів за темою і контрольних аналітичних завдань	1.Опрацювання матеріалу винесеного на самостійне вивчення (виконання домашнього завдання до практичного заняття) 2.Виконання та захист індивідуального розрахунково-аналітичного завдання за темою
9. Аналіз і узагальнене оцінювання фінансового стану банку	1. Відвідування лекції 2. Активна робота на трьох практичних заняттях 3. Розв'язання контрольних аналітичних завдань та тестів за темою 4. Виконання поточної модульної роботи (за 2 модулем)	1.Опрацювання матеріалу винесеного на самостійне вивчення (виконання домашнього завдання до практичного заняття) 2. Виконання та захист індивідуального розрахунково-аналітичного завдання за темою

Інформаційні джерела

Основні джерела:

1. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV: у редакції станом на 23.05.2020, підстава - 590-IX./ Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. – Назва з екрана.

2. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III зі змінами та доповненнями: станом на 29.05.2020. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>. – Назва з екрана.

3. Про Національний банк України [Електронний ресурс]: Закон України від 20. 05. 1999 р. № 679-XIY зі змінами та доповненнями: станом на 23.05.2020 р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/679-14>. – Назва з екрана.

4. Про валюту і валютні операції [Електронний ресурс]: Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII зі змінами та доповненнями: станом на 28.04.2020 р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19> – Назва з екрана.

5. Про цінні папери та фондовий ринок [Електронний ресурс]: Закон України від 23.02.2006р. № 3480-IV зі змінами та доповненнями: станом на 29.05.2020р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>. – Назва з екрана.

6. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні [Електронний ресурс]: Інструкція, затв. постановою Правління НБУ від 28.08.2001 № 368 зі змінами та доповненнями: станом на 29.03. 2020 р. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01/page>. – Назва з екрану.

7. Про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 30.06.2016р. №351: у ред. постанови Правління НБУ від 07.03.2020, підстава - v0024500-20. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>. – Назва з екрана.

8. Про складання та оприлюднення фінансової звітності банків України [Електронний ресурс]: Інструкція, затв. постановою Правління НБУ від 24.10.2011 № 373 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 18.03.2020, підстава - v0027500-20. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1288-11>. – Назва з екрана.

9. Про порядок визначення рейтингових оцінок за рейтинговою системою CAMELS [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 08.05.2002 р. № 171 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 23.02.2005р. №60. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0171500-02>. – Назва з екрана.

10. Про здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 22.12.2017 № 141 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 20.07.2019, підстава - v0096500-19. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0141500-17>. – Назва з екрана.

11. Про встановлення лімітів відкритої валютної позиції банку [Електронний ресурс]: Рішення, затв. постановою Правління НБУ від 29.03.2018 № 184-рш зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 20.01.2020, підстава - vr010500-20. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr184500-18>. – Назва з екрана.

12. Методичні рекомендації щодо порядку проведення стрес-тестування в банках України [Електронний ресурс]: зтв. постановою Правління НБУ від 06.08.2009 р. № 460. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0460500-09>. – Назва з екрана.

13. Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України [Електронний ресурс]: зтв. постановою Правління НБУ від 02.08.2004 р. №361 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 21.06. 2012 р. № 255. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0361500-04>. – Назва з екрана.

14. Аналіз банківської діяльності: Підручник / [А.М. Герасимович, І.М. Парасій-Вергуненко, В.М. Кочетков та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Герасимовича. - К.:КНЕУ, 2010. — 599 с.

15. Збірник задач з аналізу банківської діяльності: Навч. Посіб./ [А.М. Герасимович, І.М. Парасій-Вергуненко, Л.О. Примостка та ін.; ред. А.М. Герасимовича]. – К.: КНЕУ, 2006,- 504с.

Додаткові джерела:

16. Васюренко О.В. Економічний аналіз діяльності комерційних банків: Навч. Посіб. / О.В. Васюренко, К.О. Волохата. – К.: Знання, 2006. – 463 с.

17. Банківське кредитування в Україні: посткризове перезавантаження: монографія / С. М. Аржевітін, Т. С. Шемет, Н. В. Циганова, Н.П. Баріда та ін.; за заг. ред. С. М. Аржевітіна. – К.: КНЕУ, 2017. – 407 с.
18. Белова І.В. Банківська статистика: навчальний посібник / І.В. Белова. – Суми: Університетська книга, 2013. – 431с.
19. Гриджук Д.М. Ефективність банківської діяльності: посткризові виклики та сучасні управлінські рішення : монографія. Київ : КНЕУ, 2018. – 295 с.
20. Карчева Г. Т. Ефективність та конкурентоспроможність банківської системи України : монографія д-ра екон. наук / (Г. Т. Карчева, Т. С. Смовженко, В. І. Міщенко та ін.) ; за заг. ред. д-ра екон. наук Г. Т. Карчевої. – Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2016. – 279 с.
21. Копилук О.І. Аналіз банківської діяльності: навчальний посібник/ О.І. Копилук, О.М. Музичка. - Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2016. - 416 с.
22. Косова Т. Д. Аналіз банківської діяльності : навч. посіб. / Т. Д. Косова. – Київ : Центр учбової літератури, 2008. – 486 с.
23. Лисенок О.В. Практикум з курсу «Аналіз банківської діяльності». – К.: КНЕУ, 2010. – 325 с.
24. Моделирование банкротства коммерческих банков / [Н.А. Кизим, И.С. Благун, В.А. Зинченко, Чанг Хонг Вен]. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2003. – 220 с.
25. Примостка Л.О. Аналіз банківської діяльності: сучасні концепції, методи та моделі: монографія / Л.О. Примостка. - К.: КНЕУ, 2002. — 316 с.
26. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент у банку: підручник / Л. О. Примостка; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". - 3-тє вид., доповн. і переробл. - К. : КНЕУ, 2012. - 338 с
27. Управління ризиками банку: навч.посібник Н.П. Шульга, Т.М. Гордієнко, М.В. Мельничук та ін.; за наук.ред. Н.П. Шульги. – К.: Київ. Нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 628 с.
28. Чмутова І. М. Аналіз банківської діяльності [Текст] : навч. посіб./І.М. Чмутова; Харківський національний економічний університет. – Харків: ХНЕУ, 2012. – 307 с.
29. Швець Н. Р. Аналіз та оцінка ресурсів банку: монографія / Н. Р. Швець. – Чернівці : Рута, 2006. – 168 с.
30. Офіційні статистичні матеріали Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.- Назва з екрана.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки вивчення навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності» передбачає:

1) виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MS Word, MS Excel, MS Access, MS PowerPoint), MS FrontPage, VBA, що

прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача. Результати виводяться на екран монітору, у разі необхідності - на принтер у вигляді тексту, таблиць тощо.

2)здійснення тестового контролю знань студентів за допомогою програмного засобу «OpenTest 2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань.

Політика вивчення навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності» та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (85% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модуля відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf)..

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в режимі он-лайн.

Політика зарахування результатів неформальної освіти: посилання на Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти на сайті університету закладка «Публічна інформація» закладка «Публічна інформація» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_poryadok_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity_2020.pdf).

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни «Інститути міжнародного страхового ринку» розраховується через поточне оцінювання (відповідно до робочої програми навчальної дисципліни):

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): Відвідування занять (0,5x4=2 бали); захист розрахунково-аналітичного індивідуального завдання (3,25x4 = 13 балів); обговорення матеріалу практичних занять (0,5 x4 = 2 бали); виконання навчальних завдань (3,5 x 4 = 14 балів); тестування (1 x 4 = 4 бали); поточна модульна робота (15 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-9): Відвідування занять (0,4x5=2 бали); захист розрахунково-	50

аналітичного індивідуального завдання (2,2x5 = 11 балів); обговорення матеріалу практичних занять (0,4 x5 = 2 бали); виконання навчальних завдань (3 x 5 = 15 балів); тестування (1 x 5 = 5 балів); поточна модульна робота (15 балів)	
Разом	100

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни